

ВСТУП

5 червня 2019 року у Києві відбулась ІХ науково-практична конференція «Наукова періодика: традиції та інновації», присвячена питанням існування та розвитку наукової академічної періодики. Вона вкотре підтвердила, що проведення такого щорічного заходу є непересічною подією у житті співробітників редакційних колегій і редакцій наукових журналів, можливістю поділитися набутим досвідом та розглянути з колегами актуальні питання.

На запрошення ВД «Академперіодика» НАН України сотня зареєстрованих до участі у конференції фахівців зібралась у Головній астрономічній обсерваторії НАН України.

Зрозуміло, що основними учасниками, як і раніше, були працівники наукових журналів Академії. Водночас приємно було бачити серед учасників конференції представників закладів вищої освіти та наукових установ іншого відомчого підпорядкування, зокрема Київського університету імені Бориса Грінченка, Національної академії прокуратури України, Академії Державної пенітенціарної служби, Національної наукової медичної бібліотеки України, Національного авіаційного університету, Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова», Державної установи Національного антарктичного наукового центру МОН України.

З вітальним словом до учасників заходу звернувся директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України, голова Науково-видавничої ради НАН України академік НАН України Я.С. Яцків. Він побажав присутнім плідної праці, наголосивши на необхідності обговорення основних сучасних викликів, що постали перед науковими фаховими періодичними виданнями, а саме цифровізації світової економіки, відповідного розвитку інформаційних технологій, ініціативи відкритої науки.

Порядок денний цього річної конференції передбачав чітке виокремлення двох частин: пленарних виступів та панельної дискусії.

Пленарні виступи доповідачів оприлюднено на сторінках цього, уже шістнадцятого, випуску загальноакадемічної книжкової серії.

Під час другої частини заходу відбулась загальна дискусія, до якої активно долучились усі присутні в залі. Організатори конференції модерували дискусію відповідно до питань, що були надані ВД «Академперіодика» НАН України учасниками конференції раніше, у заявках на участь.

Питання, які надійшли до ВД «Академперіодика» НАН України напередодні конференції, можна розподілити на такі основні групи:

1. Питання, що стосуються власне відкритого доступу, забезпечення авторського права, перспективи упровадження Плану S, функціонування ліцензій *Creative Commons*.

2. Питання щодо входження видань до різноманітних баз даних, відповідності видань вимогам МОН України, організації рецензування, поширення видання, зокрема шляхом передплати.

3. Питання, що стосуються різноманітних ідентифікаторів публікацій та науковців.

4. Питання про різні програми, створені для спрощення роботи видання: референс-менеджери, електронні редакції, програми з антиплагиату, а також про мову та наукову термінологію.

Також було обговорено інші дотичні питання, які виникали під час заслуговування пленарних доповідей та під час дискусії. Надзвичайно цікаво усім було почути про напрацювання колег із інших академічних періодичних видань та гостей із неакадемічної сфери.

Найемоційнішим було обговорення нагальної необхідності створення єдиної консолідованої видавничої платформи Національної академії наук України. Про це говорила директорка Видавничого дому «Академперіодика» НАН України О.Г. Вакаренко, запропонувавши його як «центр кристалізації» видавничих та організаційних зусиль для створення академічної видавничої платформи. Адже електронні редакції на розвинутій видавничій платформі — це єдиний шлях забезпечити на належному світовому рівні відкритий доступ до наукових публікацій, до чого нині прямує Європейський Союз.

На завершення конференції було ухвалено проект резолюції, доопрацьовану версію якої також оприлюднено у цьому випуску. У резолюції, зокрема, відзначено, що наукова спільнота, представлена на конференції працівниками редакційних колегій та редакцій наукових періодичних видань наукових установ і закладів вищої освіти, висловлює глибоку стурбованість спробами певних політичних сил унести зміни або й взагалі скасувати Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що набув чинності 16 липня 2019 року.

Презентації виголошених на конференції доповідей, роз'яснення щодо найактуальніших питань і стенограма дискусії знаходяться у відкритому доступі на сайті ВД «Академперіодика» НАН України (<http://akademperiodyka.org.ua/uk/node/799>).

Детальнішу інформацію про конференцію опубліковано у «Віснику Національної академії наук України» (Болкотун З.А., Радченко А.І. Науковий журнал — виклики сьогодення. ІХ науково-практична конференція «Наукова періодика: традиції та інновації». 2019. № 7. С. 89—94).

ІХ науково-практична конференція «Наукова періодика: традиції та інновації» організована та проведена у рамках виконання НДР «Видавнича справа Національної академії наук України та її вплив на розвиток науки в Україні» (01.01.2019—31.12.2021).